

ТЕЗИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ
МОВАМИ

ЗБІРНИК ТЕЗ

*Всеукраїнської
науково-практичної
конференції молодих вчених:
ад'юнктів, аспірантів,
курсантів і студентів*

**УПРАВЛІНСЬКІ, ПРАВОВІ
ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ**

Львів – 2014

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

канд. техн. наук **Рак Т.Є.** – головний редактор

канд. геол. наук **Карабин В.В.**

канд. техн. наук **Лин А.С.**

канд. екон. наук **Мартин О.М.**

канд. хім. наук **Мірус О.Л.**

канд. екон. наук **Повстин О.В.**

канд. техн. наук **Шелюх Ю.Є.**

**ОРГАНІЗАТОР
ТА ВИДАВЕЦЬ**

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

Літературні редактори: Лабач М.М., Кульчицька М.О.,
Шелюх О.М., Макович Х.Я., Хлипавка Г.Г.

**Технічний редактор,
комп'ютерна верстка** Хлевной О.В.

Відповідальний за друк: Фльорко М.Я.

Друк на різнографі: Климус М.В.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони: (032) 233-24-79, 233-14-97,
тел/факс 233-00-88

E-mail: *ndr@ubgd.lviv.ua*

Управлінські, правові та економічні аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності населення і територій: Зб. тез всеукраїнської наук.-практ. конф. молодих вчених: ад'юнктів, аспірантів, курсантів і студентів. – Л.: ЛДУ БЖД, 2014. – 220 с.

Збірник сформовано за тезами всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених: ад'юнктів, аспірантів, курсантів і студентів «Управлінські, правові та економічні аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності населення і територій».

Збірник містить тези таких тематичних секцій:

- I секція Управлінські аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності;
- II секція Правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності;
- III секція Економічні аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності.

© ЛДУ БЖД, 2014

Здано в набір 03.04.2014. Підписано до друку 07.04.2014. Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 13,75. Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі.
Друк: ЛДУ БЖД
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих тез. При передрукуванні матеріалів, посилання на збірник обов'язкове.

<i>І. Королюк, О.Б. Горностай.</i> РОЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ У ТРУДОВОМУ ПРОЦЕСІ.....	31
<i>М.Ю. Костін, І.М. Хмиров.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	33
<i>М.В. Кровіцька.</i> УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЗОНІ ДІЯЛЬНОСТІ ГІРНИЧОВИДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЛЬВІВЩИНИ.....	35
<i>А.С. Корніліч, Я.М. Чабанюк.</i> МОНІТОРИНГ ОХОРОНИ ПРАЦІ.....	36
<i>А.С. Корніліч, Н.О. Ференц.</i> СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ НА НАФТОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	38
<i>О.С. Куліна, О.В. Станіславчук.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ В ЦУКРОВОЇ ГАЛУЗІ.....	40
<i>М.Я. Купчак, О.О. Яготин.</i> АНАЛІЗ СТИЛІВ УПРАВЛІННЯ ОСОБОВИМ СКЛАДОМ ОРГАНІВ ТА ПІДРОЗДІЛІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	42
<i>М.Я. Купчак, Н.М. Оленюк.</i> СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	44
<i>О.Б. Куровський, Р.С. Яковчук.</i> ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ В СИСТЕМІ ДСНС УКРАЇНИ.....	46
<i>В.В. Литвин, Н.П. Кухарська.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	48
<i>С.Р. Люшняк, П.П. Дубинецька.</i> ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	50
<i>Х.З. Макух, Р.Л. Ткачук.</i> ПРОБЛЕМА ВИВЧЕННЯ ФЕНОМЕНУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ПІДРОЗДІЛАХ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ СЛУЖБ.....	51
<i>Я.М. Марич, В.М. Марич.</i> ІНСТРУКТАЖІ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ В СИСТЕМІ ДСНС УКРАЇНИ.....	54
<i>В.М. Мелько, В.Й. Кузиляк.</i> КЕРІВНИК В СУЧАСНІЙ УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДСНС УКРАЇНИ.....	56
<i>О.В. Міллер, А.І. Бучинська.</i> УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	57
<i>О.В. Міллер, Г.О. Фалковська.</i> РОЛЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	59
<i>О.В. Міллер, Н.М. Оленюк.</i> РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ.....	61
<i>О.В. Міллер, І.В. Оленюк.</i> УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	63

7. Рекомендації щодо побудови системи управління охороною праці на виробництві. Затв. наказом МНС України № 398 від 27.06.2006 р.
8. Правила пожежної безпеки в Україні. – К. : УАБІ, 1995. – 195 с.
9. Науково-практичний коментар до закону України "Про охорону праці". – К., 1997. – С. 32
10. Методические рекомендации по разработке и внедрению стандартов предприятий и системы управлению безопасностью труда / Г. Г. Гоги-ташвили, Г. В. Лесенко, В. Н. Петров и др. – Л. : Облсовпроф, 1976. – 56 с.

УДК 620.12

І. КОРОЛЮК, О.Б. ГОРНОСТАЙ
м. Львів, ЛДУ БЖД

РОЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ У ТРУДОВОМУ ПРОЦЕСІ

Україна належить до країни, рівень травматизму у якій є досить високим. Проаналізувавши основні причини нещасних випадків на виробництві можна стверджувати, що здебільшого до загибелі працездатного населення України призводить неналежна організація праці (табл. 1).

Таблиця 1

Причини смертельних нещасних випадків на виробництві

Роки	Причини смертельних нещасних випадків, %		
	Організаційні	Технічні	Психофізіологічні
2008	66	18	16
2009	66	22	12
2012	70	22	8
2013	64	24	12

До організаційних причин належать: незадовільне функціонування, недосконалість або відсутність системи управління охороною праці; недоліки під час навчання безпечним методам праці; неякісні інструкції з охорони праці або їх відсутність; порушення режиму праці та відпочинку; відсутність або неякісне проведення медичного обстеження (профвідбору); невикористання засобів індивідуального захисту через незабезпеченість ними; виконання робіт з відключеними, несправними засобами колективного захисту, системами сигналізації, вентиляції, освітлення тощо; залучення до роботи працівників не за спеціальністю; порушення технологічного процесу; порушення вимог безпеки під час експлуатації обладнання, устаткування, машин, механізмів; порушення вимог безпеки під час експлуатації транспортних засобів; ігнорування засобів індивідуального або колективного захисту; порушення трудової та виробничої дисципліни тощо [1].

На думку іноземних фахівців, які за програмою МОП працювали в Україні, велика кількість нещасних випадків зі смертельними наслідками пояснюється п'ятьма основними причинами [2]:

- незадовільною підготовкою робітників і роботодавців з питань охорони праці;

- відсутністю належного контролю за станом безпеки на робочих місцях та виконанням встановлених норм;
- недостатнім забезпеченням працюючих засобами індивідуального захисту;
- повільним впровадженням засобів та приладів колективної безпеки на підприємствах;
- спрацьованістю засобів виробництва.

Так, у Німеччині наслідки нещасних випадків підприємцям коштують у 10 разів дорожче, ніж вартість заходів щодо їх запобігання. В Україні, враховуючи мізерні витрати на заходи з охорони праці, ця різниця ще більша.

Тому при організації трудового процесу на перший план слід поставити необхідність застосування нормативно-правових актів, які регламентують виробничі процеси. Інструктажі та інструкції з охорони праці мають перейти із стану формальних у стан життєво необхідних, стати надійним помічником працівнику. Одним із пріоритетних напрямів роботи має бути розроблення науково-обґрунтованих засад функціонування систем контролю, відстеження потенційних небезпек та прогнозування стану охорони праці. Інспектор не тільки повинен бути там, де є небезпека. Він повинен відчувати можливе настання небезпечної ситуації і випередити її. Керівництво підприємств, в першу чергу, повинно вважати, що безпечні та здорові умови праці – один із пріоритетів на виробництві.

На виробничому рівні забезпечення належної організації праці та її дотримання свідчить про високий рівень культури охорони праці. Для побудови культури охорони праці на виробництві необхідно:

- запровадити таку систему управління, яка забезпечувала б регулярний контроль керівного персоналу та діяльність середньої виробничої ланки;
- керівництву вищої ланки на практиці демонструвати, що безпечні та здорові умови праці – один із пріоритетів на виробництві;
- кожному працівникові, який виявив до цього зацікавленість, надавати можливість брати участь у значимій діяльності, пов'язаній із забезпеченням безпеки праці;
- системі управління охороною праці (на всіх рівнях) бути гнучкою, надавати можливість вибору;
- зусилля працівників із забезпечення охорони праці приймати як позитивні;
- у колективі формувати атмосферу відкритості, досягати загальної психологічної налаштованості на безпечну працю, розвивати почуття професійної відповідальності.

Досягнення розуміння цього – ключ до створення культури охорони праці на виробництві.

Отже, впровадження культури охорони праці передбачає навчання і знання правил безпеки праці як працівниками, так і працедавцями; розуміння та усвідомлення виробничих небезпек і ризиків. Разом з тим, культура охорони праці неможлива без залучення працівників до вирішення

питань з охорони праці. Додержання вимог безпеки слід в однаковій мірі вимагати як від керівника, так і від кожного працівника без винятку [3].

Література:

1. Гогіташвілі Г.Г. Система управління охороною праці : Навчальний посібник. – Львів. Афіша, 2002. – 320 с.
2. Лисак М. Культура охорони праці на підприємстві // Охорона праці. – 2010. – № 9. – С.11-13.
3. Гончарук В. Формування культури безпеки фахівця / В. Гончарук, С.Качан, В.Васійчук // Охорона праці. – 2010. – № 11.– С.12-14.

УДК 159.9

М.Ю. КОСТІН, І.М. ХМИРОВ

м. Харків, Національний університет цивільного захисту України

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Психологія безпеки праці є одним із основних напрямків гарантування безпечної діяльності людини. Вона покликана сприяти відпрацюванню безпечних прийомів праці, розкривати причини й шкідливі наслідки неправильної поведінки на робочому місці.

При вирішенні задач зниження рівня виробничого травматизму і професійних захворювань треба включати аспекти аналізу психології працівників у виробничих умовах. Одним з найбільш важливих аспектів підвищення ефективності трудової діяльності людини є удосконалення професійних навичок у результаті виробничого навчання. Завдяки йому розвивається й удосконалюється специфічний розумовий апарат, окремі, необхідні для виконання роботи, групи м'язів, підвищується точність і швидкість рухів, збільшується швидкість відновлення фізіологічних функцій людини після закінчення роботи.

Досягнення високої продуктивності праці, тривалої працездатності з одночасною раціональною інтенсивністю фізіологічних функцій людини і збереженням його здоров'я забезпечуються також правильною організацією режимів праці і відпочинку.

Ефективними елементами організації раціонального режиму праці і відпочинку є виробнича гімнастика і заходи для психофізіологічного розвантаження людини, у тому числі функціональна музика. В основі позитивного ефекту дії виробничої гімнастики лежить феномен активного відпочинку. Стомлені м'язи швидше відновлюють свою працездатність не при повному спокої, а при переключенні фізичного навантаження на інші м'язові групи. У результаті комплексу вправ виробничої гімнастики відновлюється корисна ємність легеневої тканини, покращується діяльність серцево-судинної системи.